WYŻSZA SZKOŁA TECHNOLOGII INFORMATYCZNYCH W KATOWICACH

WYDZIAŁ INFORMATYKI KIERUNEK: INFORMATYKA

NOWAK MARCIN NR ALBUMU 08255 STUDIA NIESTACJONARNE

Projekt i implementacja aplikacji wspomagającej zarządzanie budżetem domowym

Przedmiot: Projekt Systemu Informatycznego Pod kierunkiem Mgr. Jacek Żywczok W roku академіскім 2022/23

Spis treści

L	Wstep										
2	Charakterystyka i analiza problemu										
3	Analiza istniejących rozwiązań	9									
	3.1 Rozwiązanie analogowe - budżet papierowy	9									
3.2 Systemy bankowe - przykład funkcja Budżet w ING Bank											
	$\acute{S}lqskim$	S									
	3.3 Aplikacje dedykowane - Intuit Mint	Ć									
	3.4 Aplikacje dedykowane - Goodbudget	10									

Rozdział 1

Wstep

Finanse są dziedziną nauki ekonomicznej któa zajmuje się rozporządzaniem pieniędzmi [3]. Nauka ta w podobnym zakresie a różnej skali dotyczy państw, przedsiębiorstw jak i zwykłych obywateli - w efekcie jest to dziedzina o stosunkowo prostych podstawach jednak niesamowicie skomplikowana w każdym zakresie w którym można ją zagłębić. Wiedza z zakresu finansów staje się szczególnie przydatna gdy na rynku panuje trudna sytuacja ekonomiczna, w takich warunkach nierzadko decyduje ona o jakości oraz stanie życia poszczególnych osób fizycznych, rentowności przedsiębiorstw czy stabilności państw. W przypadku państw i firm przeważnie budżetem zarządzają dedykowane osoby lub też całe zespoły, posiadające ekspercką wiedzę w tej dziedzinie. Jednak osoby zarządzające budżetem domowym najczęściej dysponują wyłacznie nabytym doświadczeniem i na ogół stosują podejście intuicyjne, rzadko jeśli wogóle wspomagając się jakimikolwiek narzędziami które ułatwiałyby to zadanie. Wiele osób sposzukuje pożytecznych treści o tematyce finansowej w Internecie, jednakże rozpoczynając zaznajamianie się z tematyką mogą mieć spore trudność z odnalezieniem treści dobrej jakości w natłoku materiałów błędnych, słabych merytorycznie, niekatualnych czy też nastawionych na marketing ponad poprawność oraz przystępnością treści źródeł dobrej jakości.

Celem pracy jest zaprojektowanie i realizacja modułu analitycznego aplikacji która ułatwi jej użytkownikom zarządzanie budżetem domowym dostarczając narzędzia do analizy wpływów i wydatków, wizualizacji trendów oraz automatycznie kategoryzujące wpływy i wydatki. Będzie to aplikacja przeglądarkowa napisana w języku Python, wykorzystująca frameworki: frontend Bootstrap[30], Flask[31], WTForms[32], silnik szablonów jinja[33], oraz bibliotekę chart.js[34] do generowania wizualizacji.

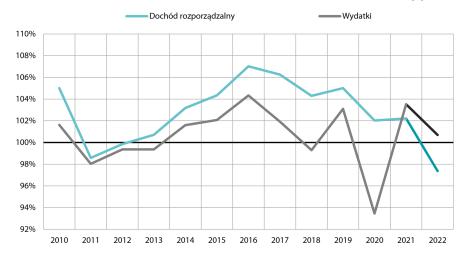
Rozdział drugi zawiera rozwinięcie charakterystyki i motywacji problemu krótko zaznaczonej we wstępie pracy. Rozdział trzeci to analiza istniejących rozwiązań.

Rozdział 2

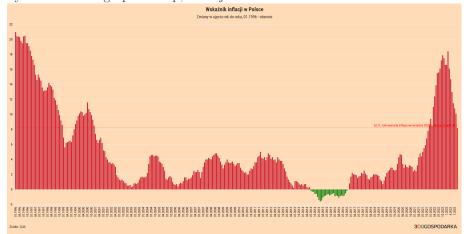
Charakterystyka i analiza problemu

Na dzień dzisiejszy wiedza z zakresu finansów oferowana w ramach systemu edukacji publicznej jest znikoma[35]. Sytuacja ta ma miejsce od dawna, dlatego spora część obywateli Polski słabo orientuje się w kwestii finansów osobistych, ekonomii i przedsiębiorczości. Istnieje wiele aktywnie działających programów które wprowadzają uczestników w świat finansów poprzez przedstawienie podstawowych zagadnień z dziedziny ekonomii i podstaw inwestowania [35]. Działania te maja na celu zbudować w nich świadomość ogólnej sytuacji ekonomicznej jednakże jak wynika z badań Banku Pekao[36], większość rodziców stwierdza że nie posiada wystarczającej wiedzy o finansach żeby przekazać ją dzieciom, co pozwala wysnuć wniosek iż sami zarządzają finansami rodzinnymi korzystając raczej z intuicji i własnego doświadczenia aniżeli solidnych podstaw teretycznych. Tego rodzaju podejście na wyczucie, przez większość czasu działa. Wydaje się że nie ma większego wpływu na życie gdy sytuacja ekonomiczna jest spokojna - zmiana podejścia pozwala wtedy co prawda więcej zaoszczędzić, jednak w zasadzie jest to opcjonalne. Kiedy jednak na rynku czy to lokalnym czy globalnym pojawiają się zawirowania które powodują nagły wzrost inflacji przeważnie koszta życia rosną niewspółmiernie do zarobków[4], a tym samym dopięcie finansów osobistych i domowych tak, by bilans wyszedł dodatni wymaga więcej uwagi. W ostatnich latach miało miejsce kilka tego typu zdarzeń któe dotkneły światowa ekonomie. W momencie pisania tej pracy takimi wydarzeniami są pandemia Covid 19 oraz agresja Rosji na Ukrainę. Zdarzenia te jak wynika z badań Krajowego Rejestru Długów [37] u prawie połowy polaków wywołała poczucie zagrożenia biedą, podczas gdy jedynie 22% twierdzi że jest spokojna o swoją sytuację finansową. Raport Warsaw Enterprise Institute [43] wykazuje natomiast spadek realnych płac (uwzględniających zarobki oraz wydatki) średnio o 2%, a w niektórych grupach możliwe 5-11% w latach 2020-2022.

Rysunek 2.1: Główny Urząd Statystyczny, Dynamika realnych dochodów i wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych w latach 2010–2022[4]

Rysunek 2.2: 300gospodarka.p, Inflacja w Polsce w latach 1996-2023 dane GUS

Podstawowym narzędziem które może pomóc utrzymać wydatki na odpowiednim poziomie jest planowanie domowego budżetu. Wymaga to dwóch etapów - po pierwsze metody lub narzędzia które ułatwią zarządzanie budżetem domowym oraz znajomości podstaw zarządzania finansami. Dlatego dla osób rozpoczynających budżetowanie ważne jest przedstawienie w możliwie prostej, zwięzłej i przystępnej formie już gotowych opracowanych rozwiązań które można zastosować aby świadomie zarządzać sytuacją finansową własnego domostwa. W najprostszym wariancie na budżet[5][38][39] składają się: wpływy czyli dochody ze wszystkich źródeł, zobowiązania czyli płatności stałe jak rachunki czy raty kredytów oraz wydatki które są zróżnicowane. Skrupulatne zbieranie danych z pewnego okresu pozwala dostrzec ogólną sytuację finansową, a w miarę jak zakres czasu dostępnych danych się wydłuża a ich precyzja zwiększa pojawia się

także możliwość wysłuskania trendu przez co i prognozowania przyszłej sytuacji. Istnieje wiele różnych podejść do tworzenia budżetu - od najbardziej ogólnych które skupiają się wyłącznie na określeniu bilansu wydatków oraz wpływów, po najbardziej szczegółowe analizy wydatków na poszczególne kategorie czy nawet produkty. Każde z podejść ma swoje dobre strony, i w gruncie rzeczy każdy powinien wybrać podejście odpowiednie dla siebie.

Rysunek 2.3: oszczedzaniepieniedzyblog.pl, Najprostszy budżet - przychody

WYNAGRODIENIE ZA PRACE - MĄŻ	2500
WYNAGRODZENIE ZA PRACĘ-ŻONA	2000
PRACA DODATKOWA	50
PIENIADZE OD RODZIGÓW	200
эниі	10
SUMA	47602

WYNAGRODZENIE ZA PRACĘ-MĄŻ	2520
HYNAGRODZENIE ZA PRACĘ-ŻOHA	2000
PRACA DODATKOWA	
PIENIADZE OD RODZICÓW	100
INNE	
SUMA	4620

2500
2300
10
4810 I

4760 + 4620 + 4810 = 14190/:3 = 4730 zT

Rysunek 2.4: oszczedzaniepieniedzyblog.pl, Najprostszy budżet - wydatki

OPEATY		ART. SPOZ		Z. CHEMI		ZDROWIE		TRANSPORT		ODPOCTYNEK		iNNE (oziecko)				
ZA CO	750 z (120 60 60 40 35 40	ZA CO LIDE BIEDROHA RIESNY MIESNY TESCO LIDL	1LE 30 50 20 40 90 70 95 445 20	CHEM ZA CO PROSZGK TABL, DO ZIYYU, DONESTOS PASTA SZCZOTGOŚ KREM DO ANK	1LE 50 40 30 40	ZDRO! ZA CO OKULISTA APTEKA APTEKA APTEKA	1LE 120 30 50 68	TRANS ZA CO PALINO BILETY ANTOBYS	1LE 385 190	ODPOC ZA CO KINO PUB HOBBY	14E 60 55 40		30 20			
40 WARZYUN'AN 93 45 LI'OL 45 550 REAL 411 300 CUKIERNIA 47 CUKIERNIA 13 WARZYUN'AK 75 2ABKA 111	WARZYLUNIAN 95 LIDL 44 nięsny 20 REAL 410 CUKIERNIA 47 CUKIERNIA 13 HARZYLUNIAN 75 ŻABKA 140	95 44 20 44 47 43 45 44	5 5 0 0 0	KREM												
		FRESH RYNEK BIEROWEA BIEDRA REAL	110													*
2.0	00 zī	142	0 1	16	0.1	268	17	515	21	155	et	160	τī	осонем	4738	8

Poza ukazaniem ogólnego obrazu sytuacji budżetowej w budżecie uwzględnić można cele jak spłata zadłużenia, czy planowany znaczny wydatek, oraz limity pomagające ograniczyć wydatki i cele przychodów zwiększające ilość dostępnych środków finansowych. W literaturze przedmiotowej opisano także wiele przydatnych podejść oraz zasad jak wstępny podział wydatków na podstawie

priorytetów[1] czy uwzględnienie oszczędzania w formie najpierw zapłać sobie[1] [2] które można zastosować jako strategie zarządzania finansami domowymi aby poprawić sytuację finansową lub osiągnąć zamierzony cel. Jednak aby zastosować daną strategię trzeba ją najpierw znać, a jak opisano wcześniej poziom wiedzy z zakresu finansó w Polsce jest słaby, dlatego narzędzia do zarządzania finansami powinny w najprostszej formie udostępniać takie informacje w łatwo przystępnej formie, a idealnie posiadać zabudowane mechanizmy które pozwoliłyby użytkownikowi wybrać i zastosować strategię bez potrzeby jej dogłębnej znajomości.

Z uwagi na tematykę z zasady są to dane bardzo wrażliwe, zatem muszą być odpowiednio zabezpieczone. Idealną opcją dla potencjalnych użytkowników byłoby gdyby jako jedyni mieli dostęp do prywatnych danych, lub mogli je współdzielić z wybranymi przez siebie osobami. Przy znaczącej statystycznie ilości użytkowników dane zebrane w aplikacji po odpowiedniej anonimizacji i uśrednieniu mogą posłużyć do modelowania wydatków obywateli danych regionów, sektorów, segmentów gospodarki lub nawet ogólnie całego państwa, co z kolei można wykorzystać zwrotnie w samej aplikacji aby porównać model wydatków użytkownika do adekwatnej średniej i zwrócić uwagę na obszary w których pozytywnie od niej odstaje co moze zaowocować pozytywnym wzmocnieniem dobrego nawyku a nawet chęcią dalszej poprawy w innej kategorii wydatków. Tego typu modelowanie jest już przeprowadzane przez Główny Urząd Statystyczny, którego raporty publikowane są co roku, jest to więc potencjalne najlepsze źródło najlepszych danych, które mogłoby zostać wykorzystane do porównań.

Rozdział 3

Analiza istniejących rozwiązań

W tym rozdziale przedstawiona zostanie analiza obecnie dostępnych rozwiązań opisanego problemu aby określić ich wady i zalety. Jako że budżetowanie jest problemem tak starym jak sam wynalazek pieniądza, historycznie powstało wiele różnych rozwiązań których celem jest je ułatwić.

Podstawową i najprostszą formą budżetu jest zapis na papierze czy chociażby w formie księgi zawierającej przychody i wydatki. Sposób ten zostanie przeanalizowany ponieważ do niedawna była to główna metoda prowadzenia budżetu i mimo postępu cyfryzacji i informatyzacji nadal jest szeroko stosowany. Po części zastąpiły go rozwiązania komputerowe w formie różnych aplikacji które wymagają mniejszych lub większych nakładów pracy od użytkownika. Okazjonalnie tego typu zestawienia prowadzone są dziś także w arkuszach kalkulacyjnych.

Podstawową opcją cyfrową są same witryny kont bankowych na których klient często może kategoryzować poszczególne transakcje i wyświetlać podsumowania oraz określić zakładany budżet. Warto się im przyjrzeć ponieważ rozwiązania te są dostępne dla każdego klienta danego banku.

Kolejną kategorią rozwiązań są aplikacje dedykowane do zarządzania budżetem. Tego typu aplikacje po wprowadzeniu danych udostępniają użytkownikowi cały wachlarz dodatkowych specjalistycznych opcji i narzędzi. Omówione zostaną dwa przykłady tego rodzaju aplikacji - Intuit mint[40] oraz Goodbudget[41]. Na rynku dostępnych jest wiele więcej rozwiązań przez co użytkownik ma dowolny wybór, jednak świadomy wybór odpowiedniej opcji wymaga od użytkownika dokładnego przeglądu i porównania kilku aplikacji.

- 3.1 Rozwiązanie analogowe budżet papierowy
- 3.2 Systemy bankowe przykład funkcja Budżet w ING Banku Śląskim
- 3.3 Aplikacje dedykowane Intuit Mint

darmowa z reklamami lub płatna - ios, android, desktop, ciągłe reklamy, pozwala sprawdzić ocenę zdolności kredytowej (TransUnion), popularna (25m użytkowników), śledzenie inwestycji, słaba kategoryzacja, powiadomienia i przypomnienia (ręcznie), dobre wizualizacje, brak zintegrowanego samouczka/instrukcji.,

Możliwość utworzenia wielu równoczesnych budżetów jednocześnie, monitoring subskrybcji, alerty opłat bankowych. Rzekomo dobre zabezpieczenia danych.

3.4 Aplikacje dedykowane - Goodbudget

mobilna i desktopowa, darmowa (historia rok wstecz) i płatna (rozszerzona, historia 7 lat wstecz), system kopertowy (dzielenie przychodów na koszyki) z priorytetyzacją i monitoringiem, dobra do współdzielonego budżetu (synchronizacja między kontami wielu użytkowników), wskazuje źródła edukacyjne, dobre wsparcie i często rozszerzana, ręczne dodawanie wydatków, automatyczna i ręczna kategoryzacja, [ręczny?] import danych,

Bibliografia

- [1] George S. Clason, (2021) Najbogatszy człowiek w Babilonie, ISBN: 978-83-67060-04-2
- [2] Marcin Iwuć, (2020) Finansowa Forteca, ISBN: 978-83-958468-0-9
- [3] Wikipedia, Nauki Ekonomiczne https://pl.wikipedia.org/wiki/Nauki_ekonomiczne
- [4] Główny Urząd Statystyczny, Budżety gospodarstw domowych w 2022 roku https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/warunki-zycia/d ochody-wydatki-i-warunki-zycia-ludnosci/budzety-gospodars tw-domowych-w-2022-roku,9,21.html
- [5] Opcje24, Budzetowanie https://www.opcje24h.pl/budzetowanie-przewodnik-planowanie-budzetu/
- [6] Product Plan, MOSCOW Prioritetization https: //www.productplan.com/glossary/moscow-prioritization/
- [7] Praca.pl, Matryca Eisenhowera czym jest, zasada, prioryteryzacja zadań https://www.praca.pl/poradniki/rynek-pracy/matryca-eisenho wera-czym-jest,zasada,prioryteryzacja-zadan_pr-2012.html
- [8] Wikipedia, Minimal Viable Product https://en.wikipedia.org/wiki/Minimum_viable_product
- [9] NASA.gov, A summary of the international standard date and time notation https://fits.gsfc.nasa.gov/iso-time.html
- [10] Y. Shafranovich, SolidMatrix Technologies, Inc., Common Format and MIME Type for Comma-Separated Values (CSV) Files https://www.rfc-editor.org/rfc/rfc4180
- [11] sqlite.org, SQLite https://www.sqlite.org/index.html
- [12] wikipedia.org, SQL Structured Query Language https://en.wikipedia.org/wiki/SQL
- [13] python.org, Python https://www.python.org/
- [14] json.org, Introducing JSON https://www.json.org/json-en.html

- [15] pythonspot.com, Python tutorials, How to Read a File in Python https://pythonspot.com/read-file/
- [16] Atlassian, Trello.com https://trello.com/
- [17] MKLabs Co.,Ltd, StarUML https://staruml.io/
- [18] The LaTeX Project https://www.latex-project.org/
- [19] Microsoft, Visual Studio Code https://code.visualstudio.com/
- [20] JetBrains, DataGrid https://www.jetbrains.com/datagrip/
- [21] Lean Action Plan, Kanban układ nerwowy sterowania produkcją w koncepcji Lean Manufacturing https://leanactionplan.pl/kanban/
- [22] Wikipedia, Lean software development https://pl.wikipedia.org/wiki/Lean_software_development
- [23] git-scm.com, git https://git-scm.com/
- [24] https://github.com/ https://github.com/
- [25] Wikipedia, Model Przyrostowy https://pl.wikipedia.org/wiki/Model_przyrostowy
- [26] YouTube The CS Classroom, PySimpleGUI Excel-style Editable Table https://www.youtube.com/watch?v=ETHtvd-_FJg
- [27] github.com MarcinNowak94, DatabaseShenanigans https://github.com/MarcinNowak94/DatabaseShenanigans
- [28] github.com MarcinNowak94, budgeter https://github.com/MarcinNowak94/budgeter
- [29] github.com MarcinNowak94, Righten https://github.com/MarcinNowak94/Righten
- [30] getbootstrap.com, Bootstrap https://getbootstrap.com/
- [31] flask.palletsprojects.com, Flask https://flask.palletsprojects.com/en/3.0.x/
- [32] wtforms.readthedocs.io, WTForms https://wtforms.readthedocs.io/en/3.1.x/
- [33] jinja.palletsprojects.com, Jinja https://jinja.palletsprojects.com/en/3.1.x/
- [34] www.chartjs.org, Chart.js https://www.chartjs.org/
- [35] Łukasz Grygiel, Jak wygląda edukacja finansowa dzieci i młodzieży w Polsce? https://web.archive.org/web/20230529115945/https://lukaszgrygiel.com/edukacja-finansowa-dzieci-i-mlodziezy/

- [36] Bank Pekao, Raport Banku Pekao: "Dziecięcy świat finansów jak rynek finansowy odpowiada na potrzeby najmłodszych klientów". https://www.pekao.com.pl/o-banku/aktualnosci/d4e423aa-0ba 4-4bde-8a0a-7ff3a17a9793/raport-banku-pekao-dzieciecy-swi at-finansow-jak-rynek-finansowy-odpowiada-na-potrzeby-naj modszych-klientow.html
- [37] Krajowy Rejestr Długów, Portfel statystycznego Polaka w pandemii https://krd.pl/centrum-prasowe/raporty/2022/portfel-statystycznego-polaka-w-pandemii
- [38] The Balance, Understanding Budgeting & Personal Financehttps: //www.thebalancemoney.com/personal-finance-budget-4802696
- [39] www.mint.intuit.com, Budgeting 101 https://mint.intuit.com/blog/category/budgeting/
- [40] Inuit inc., Mint https://mint.intuit.com/
- [41] Dayspring Partners, Goodbudget https://goodbudget.com/
- [42] Warsaw Enterprise Institute, [RAPORT] Żegnajcie niskie ceny? Koszty życia i poziom cen w Polsce na tle krajów UE w latach 2010–2022 https://wei.org.pl/2022/aktualnosci/wiktorwojciechowski/ra port-zegnajcie-niskie-ceny-koszty-zycia-i-poziom-cen-w-p olsce-na-tle-krajow-ue-w-latach-2010-2022/
- [43] Warsaw Enterprise Institute, [RAPORT] Jak inflacja zubaża Polaków? https://wei.org.pl/2023/publikacje/raporty/mateusz-benedyk /raport-jak-inflacja-zubaza-polakow/
- [44] ING Bank Śląski, Jak zapanować nad budżetem domowym? https://spolecznosc.ing.pl/-/Blog/Jak-zapanowa%C4%87-nad-b ud%C5%BCetem-domowym/ba-p/3968

Spis rysunków

2.1	Główny Urząd Statystyczny, Dynamika realnych dochodów i	
	wydatków na 1 osobę w gospodarstwach domowych w latach	
	2010–2022[4]	6
2.2	300gospodarka.p, Inflacja w Polsce w latach 1996-2023 dane GUS	(
2.3	oszczedzaniepieniedzyblog.pl, Najprostszy budżet - przychody	7
2.4	oszczedzaniepieniedzyblog.pl, Najprostszy budżet - wydatki	7

Spis tabel

Listingi